

MINKAU SMĖLIO TEŠLĄ

Tikriausiai ne kartą per atostogas statei smėlio pilį. Tik bėda – smėliui išdžiūvus viskas labai greitai subyra... O taip norėtum statinį iš paplūdimio namo parsivežti!

Išeitis yra! Tau tereikia pasigaminti smėlio tešlos ir savo darbeliais: ne tik pilimis, bet ir skulptūromis, namais, gyvūnais, papuošalais, raktų pakabukais ir net vaisiais galėsi džiaugtis ilgai.

Smėlio tešlą gali naudoti vietoje kitų lipdomųjų medžiagų: sūrios tešlos, plastilino, molio ar modelino. Ją pasigaminti labai nesunku.

TAU REIKĖS:

2 stiklinių smėlio,
1 stiklinės kukurūzų krakmolo,
¾ stiklinės vandens,
seno puodo (ar kito indo),
viryklės,
medinio šaukšto,
senų laikraščių,
švitrinio* popieriaus skiautės,
dažų,
teptuko,
lipalo (arba PVA klijų).

DARYK TAIP:

1. Į indą suberk smėlį, kukurūzų krakmolą, supilk vandenį ir viską gerai išmaišyk.
2. Paprašyk ko nors iš suaugusiųjų, kad tau padėtų masę pakaitinti ant silpnos ugnies. Kaitindamas nuolat maišyk.
3. Kai maišoma masė sutirštės ir taps panaši į plastiliną ar pyrago tešlą, išjunk viryklę ir puodą padėk kur nors atvėsti.
4. Tešlai atvėsus gali lipdyti. Kad lipdydamas labai nepriterštum, ant stalo ar grindų pasitiesk keletą senų laikraščių. Gali dirbti ir lauke.
5. Lipdinį padėk ant laikraščio skiautės. Palik keletą dienų džiūti kambaryje.
6. Kai dirbinys išdžius, švitrinio popieriumi nutrink nesulipusį smėlį.

7. Dabar dirbinį nudažyk. Geriausiai tiks guašas arba akriliniai dažai.
8. Palauk, kol dažai nudžius ir tuomet dirbinį teptuku aptepk kliais – bus tvirtesnis.
9. Likusią smėlio tešlą gali keletą dienų laikyti sandariame* inde.

Atlik užduotis.

1 Kodėl neįmanoma smėlio pilies iš paplūdimio parsivežti namo?

2 Kokių indų reikės gaminant smėlio tešlą?

a ☐

b ☐

c ☐

d ☐

3 Ką sumaišytum, jei gamintum smėlio tešlą?

- a ☐ smėlį, kukurūzų krakmolą, vandenį;
- b ☐ molį, kukurūzų krakmolą, vandenį;
- c ☐ smėlį, ryžių miltus, vandenį;
- d ☐ smėlį, bulvių krakmolą, vandenį.

4 Sunumeruok darbus ta tvarka, kuria gamintum smėlio tešlą.

- ☐ Išjunk viryklę ir puodą padėk atvėsti.
- ☐ Lipdinį nudažyk ir aptepk klijais.
- ☒ 1 Puode sumaišyk smėlį, kukurūzų krakmolą ir vandenį.
- ☐ Masę kaitink ant silpnos ugnies.
- ☐ Nulipdyk darbelį ir palik jį džiūti.

5 Kaip manai, kuris smėlio tešlos gamybos etapas yra pavojingiausias? Kodėl?

6 Smėlio tešlą galima naudoti vietoj daugelio lipdomųjų medžiagų. Pažymėk, iš ko lipdyti negalima.

a ☐ plastilinas;	d ☐ guašas;
b ☐ molis;	e ☐ sūri tešla;
c ☐ smėlio tešla;	f ☐ modelinas.

7 Kam, gaminant smėlio tešlą, naudojami seni laikraščiai?

- a ☐ suvynioti nulipdytą darbelį;
- b ☐ laikraščių dedama į pačią tešlą;
- c ☐ kad labai nepriterštum;
- d ☐ kad galėtum paskaityti, kol darbelis džius.

8 Kiek laiko turi džiūti smėlio tešlos lipdinys?

a ☐ keletą dienų;	c ☐ keletą savaičių;
b ☐ keletą valandų;	d ☐ lipdinio džiovinti nereikia.

9

Kuo reikia nutrinti nesulipusį smėlį nuo išdžiūvusio lipdinio?

- a ☐ senais laikraščiais; c ☐ švitrinu popieriumi;
 b ☐ pirštais; d ☐ teptuku.

10

Kur reikia džiovinti smėlio tešlos lipdinį?

- a ☐ saulėje; c ☐ kambaryje;
 b ☐ orkaitėje; d ☐ šaldytuve.

11

Parašyk, kuo geriausia dažyti smėlio tešlos lipdinius.

12

Smėlio dirbinį aptepus klijais, jis:

- a ☐ blizgės; c ☐ bus ryškesnis;
 b ☐ bus tvirtesnis; d ☐ kvepės.

13

Kur reikia laikyti nepanaudotą smėlio tešlą? Kodėl?

14

Sugalvok ir užrašyk dvi taisykles, kurių laikytis rekomenduotum gaminant smėlio tešlą.

1.

2.

Iš viso surinkai taškų (-us).